

**UCHWAŁA NR XLIX/82/2022
RADY GMINY WIELGOMŁYNY**

z dnia 15 grudnia 2022 roku

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok**

Znak: OR.0007.82.2022.EJ

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 1-2a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1119 ze zm.), art. 10 ust. 1-2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r., poz. 2050 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr inż. Marcin Wrona

Załącznik do Uchwały Nr XLIX/82/2022
Rady Gminy Wielgomłyny
z dnia 15 grudnia 2022 roku

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok**

Rozdział I

I. Postanowienia ogólne.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz z uzależnień behawioralnych. Gminny program jest kontynuacją szeregu działań, podejmowanych w latach ubiegłych zgodnych z kierunkami zainicjowanymi w aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 4) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- 5) ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym;
- 6) ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw;
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025;
- 7) Uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022;
- 8) Uchwała Nr XLII/45/2022 Rady Gminy Wielgomłyny z dnia 28 czerwca 2022r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2030 w Gminie Wielgomłyny.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023r. uwzględnione zostały wskazówki wynikające z Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wydanych przez

Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 i Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii stosownymi uchwałami Rady Gminy Wielgomłyny.

Adresatami programu są mieszkańcy gminy Wielgomłyny, a w szczególności osoby uzależnione i zagrożone patologiami społecznymi wraz ze swoimi rodzinami, jednostki zajmujące się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi, w których występują problemy związane z uzależnieniami, placówki oświatowe, instytucje kultury, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe oraz wszyscy, którym zależy na promowaniu zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz na szerzeniu idei trzeźwości w środowisku lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

2. Cel strategiczny Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

Ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz stosowaniu przemocy zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków, uzależnień behawioralnych i podejmowania innych ryzykownych zachowań przez dzieci i młodzież.

Cel będzie realizowany poprzez wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

- 1) profilaktyki uniwersalnej - adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Wielgomłyny, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi;
- 2) profilaktyki selektywnej - adresowanej do grup o podwyższonym stopniu ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi;
- 3) profilaktyki wskazującej - adresowanej do osób lub grup, które wykazują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia;
- 4) terapii i rehabilitacji - obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

3. Cele szczegółowe Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

Zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, a także przeciwdziałaniem narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Zadania te obejmują:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, środków odurzających, psychoaktywnych i innych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz osób uzależnionych behawioralnie.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ww. ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii. W celu realizacji zadań opracowywany jest niniejszy „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023”, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków oraz z uzależnień behawioralnych.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw w art. 2 wprowadziła zmiany do Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Między innymi art. 4¹ ust. 2 otrzymał brzmienie: 2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów

społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika."

4. Diagnoza środowiska lokalnego.

Gmina Wielgomłyny leży w powiecie radomszczańskim w województwie łódzkim na krańcach województwa łódzkiego, w skład której wchodzi 18 sołectw: Goszczowa, Karczów, Kruszyna, Krzętów, Myśliwczów, Niedośpielin, Pratkowice, Perzyny, Rogi, Rudka, Sokoła Góra, Trzebce, Wielgomłyny, Wola Kuźniewska, Wola Życińska, Zagórze, Zalesie.

Teren Gminy Wielgomłyny obejmuje 124 km² powierzchni, zamieszkały przez 4368 mieszkańców.

W roku szkolnym 2022/2023 do szkół uczęszcza 425 dzieci i młodzieży.

Wychowaniem przedszkolnym objętych jest 151 uczniów. W gminie funkcjonują trzy szkoły podstawowe. We wszystkich tych szkołach działają świetlice szkolne spełniające również rolę świetlic opiekuńczo-wychowawczych gdzie realizowane są indywidualne programy profilaktyczne.

Poza tym w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Wielgomłynach, a także w filii GOKiS w Zagórze działa świetlica. Dzieci i młodzież mogą korzystać z wielu atrakcji. Do niektórych zajęć wykorzystywana jest Hala Sportowa w Wielgomłynach.

Na terenie gminy nie ma profesjonalnych instytucji, które służyłyby rodzinom z problemem alkoholowym. Miejszem pierwszego kontaktu jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny mieszczący się przy Urzędzie Gminy w Wielgomłynach dla ofiar przemocy i osób nadużywających alkohol.

Podaje się na terenie Gminy Wielgomłyny maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

1) zawierających do 4,5% zawartości alkoholu i piwa przeznaczonych do spożycia:

a) poza miejscem sprzedaży: - 25 na dzień 30.11.2022r. wydano - 16

b) w miejscu sprzedaży: - 20 na dzień 30.11.2022r. - 3

2) zawierających powyżej 4,5% (za wyjątkiem piwa) do 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia:

a) poza miejscem sprzedaży: - 20 na dzień 30.11.2022r. wydano - 14

b) w miejscu sprzedaży: - 10 na dzień 30.11.2022r. - 2

3) zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia:

a) poza miejscem sprzedaży: - 20 na dzień 30.11.2022r. wydano - 13

b) w miejscu sprzedaży: - 10 na dzień 30.11.2022r. - 3

W 2022r. wydano zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Poza miejscem sprzedaży:	Jednorazowe:	W miejscu sprzedaży:	Cateringowe:
---------------------------------	---------------------	-----------------------------	---------------------

A-1	A-11	A-1	A - 1
-----	------	-----	-------

B-1	B-0	B-1	B - 1
-----	-----	-----	-------

C-1	C-1	C-1	C - 1
-----	-----	-----	-------

gdzie: A – napoje alkoholowe do 4,5% oraz piwo, B – napoje alkoholowe powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa), C – napoje alkoholowe powyżej 18%.

Wartość sprzedanego alkoholu na terenie Gminy Wielgomłyny

Rok	Sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu: (w tys. zł) do 4,5% oraz piwo	Powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa		Powyżej 18%
2019	979 686,43	137 598,93		1 492 173,71
2020	1 218 172,44	157 590,68		1 735 513,76
2021	1 200 083,59	165 264,42		1 796 548,09

Dane na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców do Urzędu Gminy w Wielgomłynach.

Liczba wpisanych Niebieskich Kart w 2015r. – 9

2016r. – 10

2017r. – 10

2018r. – 6

2019r. – 4

2020r. – 2

2021r. – 3

2022r. – 4

Zagrożenia sprzyjające rozszerzaniu się zjawiska alkoholizmu tkwią w środowisku i wynikają w dużej mierze z następujących czynników:

- 1) bezrobocia,
- 2) szerzenia się ubóstwa,
- 3) braku umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- 4) syndromu wyuczonej bezradności,
- 5) braku perspektyw życiowych dla młodego pokolenia i związana z tym frustracja powodująca brak motywacji do przezwyciężenia trudności,
- 6) braku alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież.

Powyżej opisane zjawiska powodują konieczność kontynuowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

Gmina włącza się w ogólnopolską i regionalną kampanię mającą na celu zapoznanie społeczeństwa z prawnymi regulacjami z zakresu problematyki alkoholowej.

5. Stan ładu bezpieczeństwa na terenie gminy Wielgomłyny - zjawiska związane z problemami alkoholowymi.

Tabela poniżej prezentuje liczbę interwencji policji ogółem na terenie Gminy Wielgomłyny oraz liczbę interwencji, których przyczyną był alkohol. Statystyka ta pokazuje ilość interwencji w latach 2020-2022. Większość tych interwencji, których przyczyną był alkohol związana była z przemocą w rodzinie. Istnieje bardzo silna zależność pomiędzy nadużywaniem alkoholu, a przemocą w rodzinie.

Statystyka interwencji spowodowanych alkoholem, na terenie Gminy Wielgomłyny

Wyszczególnienie	2020r.	2021r.	2022r.
<u>Zadania związane z nadużywaniem alkoholu</u>			
- nałożone mandaty karne z art. 43 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	13	3	31
- Ilość sporządzonych wniosków o ukaranie do sądu za wykroczenie art. 43 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,	3	1	0
- Wykroczenia w zakresie prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu lub środków odurzających	0	1	1
- ilość wniosków skierowanych do Gminnej			

Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	5	5	8
- przypadki ujawnienia nieletnich będących pod wpływem alkoholu,	0	0	0
- ilość założonych „Niebieskich kart” (procedura policyjna polegająca na przeprowadzeniu przez funkcjonariuszy interwencji domowych w sytuacjach stwierdzenia przemocy w rodzinie),	2	3	4
- ilość przestępstw z art. 207 KK (znęcanie się psychiczne i fizyczne nad członkami rodziny).	1	3	3
<u>Zjawiska związane z nieletnimi</u>			
- ilość nieletnich zagrożonych demoralizacją,	0	2	0
- przemoc rówieśnicza wśród nieletnich,	0	0	0
- ilość czynów karalnych popełnionych przez nieletnich,	0	0	0
- inne negatywne zagrożenia.	0	0	0

W/w dane ustalono na podstawie informacji pochodzących z Komisariatu Policji w Przedborzu oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielgomłynach.

ROZDZIAŁ II

Program działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkomanii, behawioralnie.

Sposób realizacji:

- 1) Kontynuacja prowadzenia Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Wielgomłynach dla osób uzależnionych, członków ich rodzin, ofiar przemocy w zakresie udzielania im porad.
- 2) Informowanie osób uzależnionych o istniejących placówkach ambulatoryjnych i ośrodkach terapeutycznych.
- 3) Pomoc osobom uzależnionym w szybkim podjęciu leczenia (kierowanie, edukacja, wspieranie psychiczne, porady prawne, praca socjalna).

- 4) Wnioskowanie o leczenie przymusowe na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, podań osób najbliższych.
- 5) Kompletowanie materiałów dowodowych o osobach uzależnionych.
- 6) Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od środków psychoaktywnych - psycholog, psychiatra.
- 7) Finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli prowadzących świetlicę w szkołach oraz pracowników Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wielgomłynach, którzy prowadzą świetlice przy GOKiS z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.
- 8) Współpraca z radnymi, sołtysami, dyrektorami szkół, policji w celu wyznaczenia skutecznych metod przeciwdziałania patologiom, poprawy bezpieczeństwa w gminie oraz przeciwdziałania negatywnym zjawiskom współczesnej cywilizacji, narastającej agresji i przestępczości.
- 9) Kontynuowanie współpracy ze szkołami w zakresie realizacji programów edukacyjno-informacyjnych dla rodziców w celu uświadomienia odpowiedzialności za własne dzieci w świetle prawa.
- 10) Organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 11) Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu reintegracji społecznej osób uzależnionych.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Sposób realizacji:

- 1) Podejmowanie interwencji prawno-organizacyjnych dla ofiar przemocy domowej.
- 2) Współpraca z policją, szkołami, służbą zdrowia, sądem w celu rejestrowania przejawów przemocy.
- 3) Dofinansowanie miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie i osób współuzależnionych w przypadku korzystania z nich przez mieszkańców Gminy.
- 4) Skierowanie w/w osób na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.
- 5) Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych.

- 6) Składanie w Sądzie Rejonowym wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia.
- 7) Wdrażanie systemu „Niebieskich Kart” - procedury interwencji gminnych komisji w sprawach przemocy domowej.
- 8) Organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie procedury „Niebieska Karta” dla przedstawicieli rocznych profesji: członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagogów szkolnych, pracowników socjalnych, policjantów, służby zdrowia.
- 9) Zatrudnienie na umowę zlecenie terapeuty oraz psychologa.
- 10) Finansowanie bieżącej działalności świetlic wiejskich i szkolnych, które będą pełnić rolę opiekuńczo-wychowawczą dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym poprzez tworzenie poszczególnych konspektów do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji w ramach zajęć prowadzenie programów rozwojowych dla dzieci (np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych, plastycznych, muzycznych).
- 11) Wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów udzielających pomocy dzieciom i rodzinie z problemami wynikającymi z zażywania środków psychoaktywnych, w szczególności w zakresie współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
- 12) Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliską osobę (finansowanie dyżuru prawnika).

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych ,przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Sposób realizacji.

- 1) Udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych w tym zakup pakietów i materiałów informacyjno-edukacyjnych oraz artykułów spożywczych, napoi i nagród dla dzieci i młodzieży biorących udział w tych kampaniach oraz organizowanych konkursach.
- 2) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonym dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
- 3) Inicjowanie i wspieranie finansowe programów i przedsięwzięć profilaktycznych przez

młodzież szkolną i organizacje pozarządowe polegających na organizowaniu lokalnych imprez o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci i młodzieży odbywających się bez alkoholu i w szczególny sposób eksponujących ten fakt.

4) Dofinansowanie zajęć sportowych w ramach profilaktyki uzależnień w świetlicach wiejskich, świetlicach przy kościołach i na Hali Sportowej w Wielgomłynach (za udział w zajęciach sportowych dla uczestników przewidziane są nagrody w postaci piłek, siatek koszykowych i pucharów dla najlepszych uczestników).

5) Zaktywizowanie w ramach profilaktyki uzależnień dzieci i młodzieży ze szkół i świetlic do czynnego uczestnictwa w konkursach, ogłaszanych programach. W ramach tej akcji przeprowadzane zostaną konkursy portowe, literackie, plastyczne i będą nagradzani najlepsi uczestnicy.

6) Aktywne włączenie się w organizacje imprez gminnych oraz propagowanie podczas ich trwania zdrowego stylu życia (dla organizatorów i uczestników zakup zdrowych kanapek, napojów i drobnych upominków, zakup strojów dla osób promujących akcje zdrowego stylu życia).

7) Świadczenie pomocy merytorycznej i finansowej dla świetlic szkolnych, świetlic wiejskich, hali sportowej, klubów sportowych, realizujących program profilaktyki społecznej, który obejmuje swoim zasięgiem młodzież z rodzin dysfunkcyjnych niepełnych, bądź zagrożonych patologią.

8) Wspieranie w ramach działalności profilaktycznej i edukacyjnej pozalekcyjnych zajęć sportowych, artystycznych, prowadzonych w szkołach oraz innych placówkach.

9) Dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

10) Zakup materiałów informacyjnych, książek oraz publikacji, prenumerata czasopism i gazet do bibliotek szkolnych i świetlic szkolnych i wiejskich oraz Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, Gminnej Biblioteki Publicznej o tematyce uzależnień.

11) Zorganizowanie w miejscach użyteczności publicznej kącików z materiałami informacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

12) Rozpowszechnianie informacji o działającej infolinii 800 100 100. To bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczna i online dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji m.in. w zakresie cyberprzemocy i zagrożeń związanych z nowymi technologiami. Linia czynna od poniedziałku do piątku, w godzinach 12.00-15.00 www.800100100.pl.

13) Współpraca z Policją poprzez zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych wykorzystywanych w celu: prowadzenia działań profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży oraz na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

Sposób realizacji:

1) Wspieranie materialne i organizacyjne podmiotów i organizacji zajmujących się problematyką profilaktyki alkoholowej i narkomanii, uzależnień behawioralnych (Kluby Sportowe, Stowarzyszenia, które mają wpisane w statut i realizują zadania profilaktyczne mające na celu przeciwdziałanie uzależnieniom).

a) zakup strojów sportowych, obuwia i artykułów sportowych.

2) Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży oraz organizacji pozarządowych realizujących program przeciwdziałania alkoholizmowi (w formie zielonej szkoły, wycieczki krajoznawcze oraz obozy letnie).

3) Dofinansowanie imprez i inicjatyw promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień w tym działalności kulturalnych, artystycznych oraz sportowych organizujących czas wolny młodzieży.

4) Dofinansowanie obiektów szkolnych w celu przystosowania ich do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych tj. świetlicowych z zakresu pomocy terapeutycznej rozwijających uzdolnienia dzieci.

5) Bieżąca współpraca z Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w zakresie profilaktyki przeciwalkoholowej, narkomanii oraz w zakresie uzależnień behawioralnych.

6) Poprawa bazy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego mieszczącego się w Urzędzie Gminy w Wielgomłynach, świetlic szkolnych, przy szkołach na terenie gminy, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu wraz z Filią, świetlicami wiejskimi oraz Halą Sportową, Policji poprzez zakup komputerów, programów, drukarek oraz sprzętu audiowizualnego, wzmacniaczy, aparatów fotograficznych, sprzętu sportowego, mebli, materiałów biurowych, ksera i alkomatów.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 ust. 1 i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób realizacji:

1) Bieżąca kontrola w terenie placówek handlu detalicznego i gastronomicznego prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, pod względem przestrzegania przepisów wynikających z ustawy (art. 13 - zakazu reklamy alkoholu, art. 15- zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym, lub pod zastaw, kredyt).

2) Występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Sposób realizacji:

1) Wspieranie osób pozostających bez zatrudnienia na rynku pracy poprzez kierowanie osób bezrobotnych pozostających bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej do wykonywania prac w ramach prac publicznych, interwencyjnych i innych.

2) Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób pozostających bez zatrudnienia poprzez aktywizację zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

3) Monitorowanie potrzeb i wsparcie w przypadku konieczności zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

7. Prowadzenie profilaktycznej działalności w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Sposób realizacji:

1) Prowadzenie działań edukacyjnych w tym kampanii społecznych.

2) Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem bądź uzależnionych od środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin przez bieżącą aktualizację baz danych i ich udostępnianie.

3) Rozwój kadr uczestniczących w realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym:

a) Doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczącego wczesnego rozpoznawania uzależnień behawioralnych, zagrożeń używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP (nowych syntetycznych substancji psychoaktywnych), umiejętności i podejmowania interwencji profilaktycznej, prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży,

a także suplementów diet i leków, w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach, budowanie relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami i warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków oraz wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców, a także rodziców lub opiekunów,

b) Szkolenie grup zawodowych, w szczególności takich jak: lekarze psychiatry, lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki i położne podstawowej opieki zdrowotnej, specjaliści terapii uzależnień i psycholodzy w zakresie tematyki uzależnień behawioralnych, uzależnień od środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych syntetycznych substancji psychoaktywnych), oraz skutecznych interwencji i programów profilaktycznych i leczniczych,

c) Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych dotyczących strategii rozwiązywania problemów wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP oraz z uzależnień behawioralnych kierowanych w szczególności do przedstawicieli organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego,

d) Organizowanie i finansowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów o podłożu narkotykowym, uzależnień behawioralnych dla pedagogów szkolnych, nauczycieli, wychowawców, psychologów – niezbędnych do prowadzenia pracy profilaktycznej i terapeutycznej z dziećmi i młodzieżą,

e) Współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, uzależnień behawioralnych dla poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy: pracowników oświaty, policji, pomocy społecznej, administracji samorządowej;

4) Profilaktyka:

a) Profilaktyka uniwersalna w tym: poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności adresowanych do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym, osób dorosłych, w tym programów profilaktyki, które biorą pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych i innych zachowań ryzykownych, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego oraz poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży,

b) Profilaktyka selektywna w tym: poszerzanie, udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności realizowanych m.in.

przez organizacje pozarządowe i lokalnie działające podmioty publiczne w miejscach o zwiększonym ryzyku używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (nowych syntetycznych substancji psychoaktywnych) np. miejsca rekreacji, imprezy muzyczne, kluby oraz poszerzanie, udoskonalanie oferty i wspieranie realizacji programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, adresowanych do środowisk zagrożonych, w szczególności dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją, wykluczeniem społecznym oraz osób używających środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych w sposób okazjonalny;

5) Zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i programów podnoszących jakość życia osób używających szkodliwie i uzależnionych.

Rozdział III

Zasady organizacji, finansowania oraz sposób realizacji programu.

1. Realizatorzy Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działająca w oparciu o regulamin określający zasady funkcjonowania w zakresie:

a) inicjowania i koordynowania polityki gminy wobec problemów alkoholowych w gminie Wielgomłyny;

b) prowadzenia kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Wielgomłyny;

c) występowania z wytyczaniem priorytetów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok;

2) Punkt konsultacyjno-informacyjny dla osób z problemami alkoholowymi i innymi uzależnieniami oraz ofiar przemocy z terenu gminy Wielgomłyny, psycholog-terapeuta uzależnień, dyżur prawnika;

3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielgomłynach;

4) Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Wielgomłynach;

5) Placówki oświatowe: Publiczne Szkoły Podstawowe w: Wielgomłynach, Zagórz, Krzętowie;

7) Komenda Powiatowa Policji w Radomsku, Komisariat Policji w Przedborzu;

8) Gminny Ośrodek Zdrowia w Wielgomłynach;

9) Inne podmioty (Kluby Sportowe, Stowarzyszenia) którym zlecane są zadania gminnego programu.

2. Źródła i zasady finansowania Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

1. Środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok pochodzą z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, z opłat za wydanie zezwoleń dla przedsiębiorców hurtowych zaopatrujących przedsiębiorców posiadających zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w napoje alkoholowe w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, mogą być również zasilane dotacjami z zewnątrz oraz darowiznami sponsorów.

2. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu ujmują się corocznie w planie budżetu gminy w dziale 851 - ochrona zdrowia, rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

3. Dysponentem w/w środków jest Wójt Gminy realizujący zadania zgodnie z przyjętym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

4. Uruchomienie środków następuje na podstawie umowy, porozumienia lub zlecenia.

5. Nie przewiduje się finansowania:

- a) wyjazdów zagranicznych, bez względu na cel,
- b) programów, które w swoich założeniach uwzględniają zysk,
- c) indywidualnej pomocy materialnej jakimkolwiek osobom,
- d) delegacji dla działaczy lub członków organizacji (z wyjątkiem przypadków oddelegowania na kursy i szkolenia specjalistyczne).

6. Realizacja niniejszego programu następuje poprzez:

- a) finansowanie ofert lub ich zakup od osób prawnych i fizycznych na podstawie umów cywilnoprawnych oraz nadzór nad realizacją tych zadań,
- b) ogłaszanie konkursów ofert na tematyczne zadania programu,
- c) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej do realizacji programu.

3. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok.

- 1) Za prace w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Wielgomłyny na 2023 rok jej członkom przysługuje wynagrodzenie brutto w wysokości 380,00 złotych za udział w posiedzeniach, szkoleniach, kontrolach.
- 2) Posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się nie rzadziej niż raz na miesiąc.
- 3) W przypadku większej ilości posiedzeń, szkoleń i kontroli odbywanych w jednym dniu przysługuje jedno wynagrodzenie w wysokości określonej w pkt. 1. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest obecność członka komisji stwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności.
- 4) Wydatki związane z wynagrodzeniem członków komisji i podróżami służbowymi pokrywane są z budżetu gminy na dany rok w ramach planu wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 5) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z tytułu podróży służbowych jako zwrot kosztów przejazdu otrzymują dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 50% wynagrodzenia określonego w pkt. 1.
- 6) Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizują również zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii.

4. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, które w szczególności obejmują:
 - a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniami,
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub narkomanii oraz problemy powstałe na skutek uzależnień behawioralnych pomocy psychospołecznej i prawnej,
 - c) wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- 2) Opiniowanie:
 - a) projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także sprawozdań z realizacji tych programów,
 - b) projektów uchwał dotyczących limitu punktów sprzedaży oraz usytuowania na terenie gminy Wielgomłyny punktów sprzedaży napojów alkoholowych,

c) wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Wielgomłyny w zakresie określonym w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wyrażanie opinii w tej sprawie w drodze postanowienia;

3) Podejmowanie czynności zamierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład pożycia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.

4) Prowadzenie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych.